

FIȘA DISCIPLINEI

Orthodox Hermeneutics of the Bible

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Master of Advanced Research in Orthodox Theology and Religious Studies
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Orthodox Hermeneutics of the Bible				Codul disciplinei	OME9001
2.2. Titularul activităților de curs					Lect. dr. Pașca-Tușa Stelian		
2.3. Titularul activităților de seminar					Lect. dr. Pașca-Tușa Stelian		
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					9
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					44
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					35
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Abilități exegetice dezvoltate pe baza tradiției patristice.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop	

6. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Aplică principiile eticii și integrității științifice în activitățile de cercetare

- Aplică principiile etice fundamentale și legislația în domeniul cercetării științifice, inclusiv în ceea ce privește aspectele legate de integritatea cercetării. Efectuează, revizuieste sau raportează cercetări, evitând comportamentele greșite, cum ar fi fabricarea, falsificarea și plagiatul

Redactează lucrări științifice, academice și documentație tehnică

- Redactează și editează texte științifice, academice sau tehnice pe diferite teme

Gestionează dezvoltarea profesională personală

- Își asumă responsabilitatea pentru învățarea pe tot parcursul vieții și dezvoltarea profesională continuă
- Se implică în activități de învățare pentru a sprijini și actualiza competențele profesionale
- Identifică domeniile prioritare pentru dezvoltarea profesională pe baza unei reflecții cu privire la propria practică și prin contactul cu omologii și cu părțile interesate

Îndrumă oameni

- Îndrumă oamenii oferindu-le sprijin emoțional, împărtășind experiențe și oferind sfaturi persoanei pentru a o ajuta în dezvoltarea personală, precum și adaptând sprijinul la nevoile specifice ale persoanei și acordând atenție solicitărilor și așteptărilor acesteia

Efectuează cercetare științifică

- Se angajează în conceperea sau crearea de noi cunoștințe prin formularea de întrebări în legătură cu cercetarea, prin cercetarea, îmbunătățirea sau dezvoltarea de concepte, teorii, modele, tehnici, instrumente, software sau metode operaționale și prin utilizarea de metode și tehnici științifice

Aplică metode științifice

- Aplică metode și tehnici științifice pentru investigarea fenomenelor, dobândind noi cunoștințe sau corectând și integrând cunoștințele anterioare

Stabilește relații de colaborare

- Stabilește o legătură între organizațiile sau persoanele fizice care pot beneficia de comunicarea reciprocă
- Facilitează o relație de colaborare pozitivă, durabilă, între cele două părți

Interpretează texte religioase

- Interpretează conținutul și mesajele textelor religioase pentru a se dezvolta spiritual și pentru a-i ajuta pe ceilalți în dezvoltarea spirituală, pentru a aplica pasajele și mesajele corespunzătoare în timpul slujbelor și al ceremoniilor sau în scopuri de educație teologică

Efectuează misiuni religioase

- Efectuează misiuni, dezvoltate într-un context religios, în țări străine pentru acordarea ajutor și desfășurarea de activități de caritate, pentru a-i învăța pe localnici despre religie și pentru a înființa organizații religioase în zona misiunii

Reprezintă organizația

- Acționează în calitate de reprezentant al instituției, al societății sau al organizației în raport cu lumea exterioară

Publică lucrări de cercetare academice

- Întreprinde activități de cercetare academică la o universitate, la un colegiu sau pe cont propriu, în domeniu sau de specialitate, și publică rezultatele acestora în cărți sau reviste academice, cu scopul de a contribui la domeniul sau de specialitate și de a obține acreditare academică personală
- Sintetizează informații
- Citește, interpretează și rezumă în mod critic informații noi și complexe din diverse surse

Interacționează profesional în mediile de cercetare și profesionale

- Dă dovadă de considerație față de ceilalți, precum și de colegialitate
- Ascultă, oferă feedback și răspunde în mod perceptiv altora, ceea ce implică, de asemenea, supravegherea și conducerea personalului într-un cadru profesional

Aplică cunoștințe de filozofie, etică și religie

- Descoperă și dezvoltă o perspectivă individuală cu privire la rolurile, semnificația și scopul cuiva
- Evaluează consecințele morale și etice ale acțiunilor
- Acționează în conformitate cu valorile etice și religioase
- Aplică o școală filosofică de gândire

Gândește analitic

- Aplică gândirea logică
- Dezvoltă o abordare analitică
- Gândește folosind logica și raționamentul pentru a identifica punctele tari și punctele slabe ale soluțiilor alternative, concluziilor sau abordărilor problemelor

Respectă diversitatea valorilor și a normelor culturale

- Susține diversitatea culturală

	• Demonstrează cunoașterea dimensiunii multiculturale a societăților europene • Arată sensibilitate față de diferite viziuni asupra lumii • Dă dovadă de respect față de valorile și normele culturale • Dă dovadă de toleranță și de apreciere față de diferitele valori și norme deținute de persoane și culturi diferite
Competențe transversale	<i>Aplicarea de cunoștințe de filozofie, etică și religie</i> • Studentul va fi capabil să descopere și să dezvolte o perspectivă individuală cu privire la rolurile, semnificația și scopul cuiva • Studentul va fi capabil să evalueze consecințele morale și etice ale acțiunilor • Studentul va fi capabil să acționeze în conformitate cu valorile etice și religioase • Studentul va fi capabil să aplice o școală filozofică de gândire <i>Respectă diversitatea valorilor și a normelor culturale</i> • Susține diversitatea culturală • Demonstrează cunoașterea dimensiunii multiculturale a societăților europene • Arată sensibilitate față de diferite viziuni asupra lumii • Dă dovadă de respect față de valorile și normele culturale • Dă dovadă de toleranță și de apreciere față de diferitele valori și norme deținute de persoane și culturi diferite <i>Gândește analitic</i> • Aplică gândirea logică • Dezvoltă o abordare analitică • Gândește folosind logica și raționamentul pentru a identifica punctele tari și punctele slabe ale soluțiilor alternative, concluziilor sau abordărilor problemelor

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Articularea de teologii biblice care oferă argumente pentru unitatea întregii Scripturi. • Apărarea relevanței Vechiului Testament pentru lumea de astăzi. • Dezvoltarea capacităților de a realiza și conduce un dialog bazat pe tradițiile hermeneutice specifice mediului oriental și occidental. • Explicarea relației dintre intenția autorului și rolul cititorului în definirea sensului textului. • Introducerea studentului în domeniul hermeneuticii aplicate textelor scripturale. • Cunoașterea și aplicarea tradiției exegetice patristice. • Exersarea abilităților exegetice specifice exegezei biblice patristice și iudaice. • Înțelegerea caracteristicile unui interpret dumnezeiesc al Scripturii. • Înțelegerea importanței contextului în interpretarea corectă a Scripturii.
7.2 Obiectivele specifice	• Sprijinirea studentului în identificarea modalităților de aplicare a principiilor interpretative și a modalităților de actualizare a conținutului Scripturii pentru contemporaneitate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. O scurtă istorie a interpretării	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
2. Școlile catehetice (alexandrină, antiohiană, capadociană) și metoda lor de interpretare	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
3. Interpretarea Sfintei Scripturi la Sfântul Ioan Hrisostom	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
4. Principiile patristice de interpretare a textului scriptural	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice
5. Iisus Hristos – principiu fundamental de interpretare	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 ore fizice

6. Sfânta Scriptură – rezultatul sinergiei dintre (Duhul lui) Dumnezeu și om	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
7. Biserica – sursă de interpretare și cadru de experiență a Cuvântului lui Dumnezeu	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
8. Repere hermeneutice pentru interpretul ortodox	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
9. Relația dintre interpretarea ortodoxă și cea istorico-critică	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
10. Hermeneutica modernă și tradiția patristică	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
11. Tradiția interpretării creștine și iudaice	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
12. Reprezentări artistice și iconografie – direcții de interpretare scripturală specifice Ortodoxiei	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
13. Hermeneutica ascetică	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
14. Experiența niptică – reper hermeneutic	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice

Bibliografie

Ediții Scripturistice:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, quae antea cooperantibus A. Alt, O. Eissfeldt, P. Kahleediderat R. Kittel, Editio Funditus Renovata, adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer, O. Eissenfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen, F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas cooperatibus H. P. Ruger et J. Zieglerediderunt K. Elliger et W. Rudolph, Textum Masoreticum curavit H. P. Ruger, MASORAM ELABORAVIT G. E. Weil, Editio tertia emendata opera W. Rudolph et H. P. Ruger, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1987.
- *Septuaginta*, Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit Alfred Rahlfs, editio minor, duo volumina in uno, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1935.
- *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Daniel – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2011.

Volume de specialitate

- *Interpretarea Sfintei Scripturi din perspectivă ortodoxă și apuseană. Documente ale Simpozionului Est-Vest al specialiștilor în Noul Testament, de la Neamț (4-11 septembrie 1998)*, 201-224. Editat de James D.G. DUNN, Hans KLEIN, Ulrich LUZ, Vasile MIHOC. Sibiu: Teofania, 2003.
- BASARAB, Mircea. *Ermeneutica biblică*. Oradea: Episcopiei Ortodoxe Române, 1997.
- BRECK, John. *Sfânta Scriptură în Tradiția Bisericii*. Tradus de Ioana Tămăian. Cluj-Napoca: Patmos, 2003.
- FLOROVSKY, George. *Biserica, Scriptura, Tradiția: Trupul viu al lui Hristos*. Tradus de Florin Caragiu, Gabriel Mândrilă. București: Platytera, 2005.
- PENTIUC, Eugen. *Vechiul Testament în Tradiția Ortodoxă Răsăriteană*. Tradus de Nectarie Dărăban. Cluj-Napoca: Renașterea, 2018.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. O scurtă istorie a interpretării	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice
2. Școlile catehetice (alexandrină, antiohiană, capadociană) și metoda lor de interpretare	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice
3. Interpretarea Sfintei Scripturi la Sfântul Ioan Hrisostom	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice
4. Principiile patristice de interpretare a textului scriptural	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice
5. Iisus Hristos – principiu fundamental de interpretare	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice
6. Sfânta Scriptură – rezultatul sinergiei dintre (Duhul lui) Dumnezeu și om	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice
7. Biserica – sursă de interpretare și cadru de experiență a Cuvântului lui Dumnezeu	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice

8. Repere hermeneutice pentru interpretul ortodox	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice
9. Relația dintre interpretarea ortodoxă și cea istorico-critică	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice
10. Hermeneutica modernă și tradiția patristică	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice
11. Tradiția interpretării creștine și iudaice	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice
12. Reprezentări artistice și iconografie – direcții de interpretare scripturală specifice Ortodoxiei	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice
13. Hermeneutica ascetică	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice
14. Experiența niptică – reper hermeneutic	expozitivă, discuție colectivă	2 ore fizice

Bibliografie

Studii de specialitate

- BRECK, John. „Exegesis and interpretation: Orthodox reflections on the *hermeneutic problem*.” *St. Vladimir's Theological Quarterly* 27 (1983): 75-95.
- CHIRILĂ, Ioan, Stelian PAȘCA-TUȘA. „Recurgem la exegeza iudaică în cazul interpretării textelor psalmice?” În *Lucrările simpozionului „Identitatea ortodoxă a studiilor biblice*”. Editat de Marian VILD, Cosmin PRICOP, Alexandru MIHĂILĂ, 9-27. București: Ed. Universității din București, 2017.
- CHIRILĂ, Ioan. „Ermeneutica biblică din perspectivă răsăritean-ortodoxă.” *Studii Teologice* 3 (2017): 43-60.
- COMAN, Constantin. „Experiența niptică – reper ermineutic.” *Studii Teologice* 3 (2017): 13-42.
- COSTACHE, Doru. „Reading the Scripture with a Byzantine Eyes: The hermeenutical Significance of St. Andrew of Crete's Great Canon.” *Phronema* 23 (2008): 51-66.
- DRAGUTINOVIC, Prerag. „Is there an Orthodox Exegesis? Angaging Contextual Hermeneutics in Orthodox Biblical Studies.” *Ortodoksia* 55 (2015): 7-42.
- GEORGE, K.M. „An Oriental Orthodox Approach to Hermeneutics.” *Indian Journal of Theology* 31 (1982): 203-211.
- MCGUCKIN, John. „Recent biblical hermeneutics in patristic perspective: the tradition of Orthodoxy.” În *Sacred Text and Interpretation: Perspectives in Orthodox Biblical Studies, Papers in Honor of Professor Savas Agourides*. Edited by Theodore STYLIANOPOULOS, 293-324. Brookline: Holy Cross Orthodox Press, 2006.
- OANCEA, Constantin. „Once again about the historical-critical exegesis, from an Orthodox perspective.” *Sacra Scripta* 1-2 (2017): 7-27.
- PAȘCA-TUȘA, Stelian. „Erminia Întrupării Cuvântului scripturistic în Canonul Sfântului Andrei Cretanul.” *Studii Teologice* 3 (2017): 261-270.
- SEMEN, Petre. „Hermeneutică și exegeză la Sfinții Capadocieni.” În *Părinții Capadocieni*. Editat de Petre Semen și Liviu Petcu, 55-62. Iași: Fundației Academice „Axis”, 2009.
- STYLIANOPOULOS, Theodore. „Perspectives in Orthodox Biblical Interpretation.” *Greek Orthodox Theological Review* 1-4 (2002): 327-328.
- VILD, Marian. „Dumnezeieștile Scripturi – reper permanent al vieții duhovnicești în literatura ascetică răsăriteană.” *Studii Teologice* 3 (2017).

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul unităților de învățare a fost elaborat în urma consultării specialiștilor în domeniu de la facultățile respective, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost avute în vedere așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structuri ecleziastice și structuri educaționale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Asimilarea informațiilor fundamentale privitoare la o hermeneutica ortodoxă a Sfintei Scripturi.	Examen oral	80 %

10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de a integra într-un discurs propriu conceptele asimilate.	Prezentarea unei lucrări de seminar.	20 %
	Flexibilitatea în abordarea exercițiilor tematice propuse, care reflectă o bună cunoaștere a informațiilor dar și capacitatea de valorificare a lor în varii moduri.		
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea elementelor de bază ale Hermeneuticii răsăritene ortodoxe a Bibliei.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:

01.04.2025

Semnătura titularului de curs

Stelian P

Semnătura titularului de seminar

Stelian P

Data avizării în departament:

17.04.2025

Semnătura directorului de departament

Dr. Anghel

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".